

FEHÉR MIKLÓS

1914—1975

1975. július 10-én, 61 éves korában hunyt el Budapesten a magyar antropológia egyik nagytehetségű egyénisége, Fehér Miklós egyetemi magántanár, igazságügyi embertani szakértő.

Fehér Miklós 1914. február 19-én, Kerek-egyházán született. Gimnáziumi tanulmányait Kecskeméten végezte és 1933-ban ott tett érettségi vizsgát. Egyetemi tanulmányait a budapesti és a bécsi tudományegyetemen végezte. 1937-ben jelentette meg „Az ember járomcsontjainak varratrendelenségei” című disszertációját és 1938-ban a budapesti tudományegyetemen „summa cum laude” minősítéssel tett doktori szigorlatot.

Oktatói és kutatói tevékenységét 1939-ben kezdte meg a budapesti Tudományegyetem Embertani Intézetében, előbb mint gyakornok, majd tanársegéd és az 1946—1962. évek között az említett intézet adjunktusa. 1947-ben habilitálta a budapesti Tudományegyetem Fehér Miklóst magántanárrá „Az embertan és örökléstan kapcsolata” című tárgykörből. 1962-től kezdődően haláláig igazságügyi embertani szakértői tevékenységet folytatott.

Szülohelyén, a Duna—Tisza közén gyermekeibeiben nyert mély benyomások váltak tudatossá egyetemi tanulmányai során, amikor is a magyar nép minél szélesebb körű és megalapozottabb kutatását tekintette életcéljának. Az alföldi magyarság szeretete határozta meg egyetemi tanulmányait követő évtizedekben kutatásainak irányvonalát.

Antropológiai kutatásainak hármasszögét képezte. Elsőként a gyermekek testi fejlődésének ismeretéhez kívánt országos szinten adatokat szolgáltatni, és normákat kialakítani. A jelenkori népesség embertani jellemzőit igyekezett ugyancsak országos szinten meghatározni; ez képezte kutatásainak második és egyben fő témáját. Harmadikként kell említenünk azt a törekvését, amely a humángenetikai szemlélet és módszerek alkalmazása alapján — a kvantitatív jellegeken túlmenően — a fiziológiai jellemzőket is figyelembe vette. Humángenetikai kutatásai tudományos alapot teremtettek széles körű etnikai antropológiai kutatásaihoz. Módszertani szempontból különösen jelentősek származásmegállapító atyasági kutatásai. 1956-ban jelent meg (FARKAS

JÓZSEFFEL társszerzőségben) írt „Szakértői bizonyítás a származásmegállapítási és a gyermektartási perekben” c. munkája, amely hazai és nemzetközi vonatkozásokban széles körű elismerést és érdeklődést váltott ki.

Fehér Miklós tudományos kutató munkáiban óriási feladatokra vállalkozott. Testi és szellemi energiáját nem kímélve, önjelétől végezte e kutató munkásságot, mondhatni haláláig. Sajnálatos, hogy nem élhette meg nagy adatgyűjtő munkáját követően a szintézis kialakítását. A magyar antropológia feladata, hogy nagyértékű munkáját rendezze, majd közreadja. Emlékét kegyelettel őrizzük meg.

Dr. Nemeskéri János

*

Dr. Fehér Miklós szakirodalmi munkásságának jegyzéke

- 1937 — Az ember járomcsontjainak varratrendellenességei. — Élet ny. Budapest. 46 oldal.
- 1941 — Az egri kereskedelmi iskola növendékeinek antropometriai vizsgálata. — Az intézet 1940—41. évkönyvéből. Eger. 16 oldal.
- 1942 — Az apaság kérdése. — Búvár 8; 332—334.
- 1954 — Az antropológiai-örökléstani vizsgálatok alkalmazása apasági perekben. — Biol. Közl. 1; 83—103.
- 1956 — Szakértői bizonyítás a származásmegállapítási és a gyermektartási perekben (FARKAS JÓZSEFFEL közös munka) — Közgazd. Jogi Kiadó, Budapest. 135 oldal.
- 1960 — A mesterséges termékenyítés és humángenetikai vonatkozásai. — Ttud. Közl. 4; 295—298.
— A Sárköz és Szeremle népének antropológiája (Előadáskivonat). — A IV. Biológiai Vándorgyűlés Előadásai, 46.
- 1961 — Bericht über meine ethnisch-anthropologischen Untersuchungen. — Anthrop. Közl. 5; 117—122.
- 1962 — Anthropology of the population of Sárköz and Szeremle (Abstract) — Acta Biol. Hung. 12; Suppl. 4; 29.
— Balástya és környéke népének antropológiája (Előadáskivonat). — Az V. Biológiai Vándorgyűlés Előadásai, 46.
- 1963 — Anthropology of Balástya and its surroundings (Abstract). — Acta Biol. Hung. 13; Suppl. 5; 39.
— Az öröklődő jellegek felhasználhatósága apasági problémák megoldásában. — Magyar Jog 10; 129—132.
- 1964 — Utilization of hereditary characteristics in affiliation cases (Abstract). — Acta Morph. Hung. Suppl. 12; 68.
- 1965 — Bartucz Lajos és az ethnikai embertani kutatások. — Anthrop. Közl. 9; 17—19.
— Az antropológiai-örökléstani vizsgálatok eredményei peres ügyekben. — Magyar Jog 12; 27—30.
- 1966 — A magyarság ethno-genetikai vércsoportvizsgálatainak eredményei (Előadáskivonat). — A VII. Biológiai Vándorgyűlés Előadásai, 18.
- 1967 — Emlékezés Bartucz Lajosra. — Anthrop. Közl. 11; 103—108.
- 1968 — A phenylthiocarbamid ízét érző képesség humángenetikai vizsgálatainak eredményei (Előadáskivonat). — A VIII. Biológiai Vándorgyűlés Előadásai, 108.
- 1970 — A környezet hatása a testi fejlődésre (Előadáskivonat). — A IX. Biológiai Vándorgyűlés Előadásai, 58—59.
— The effect of environment upon body development (Abstract). — Abstracts of the lectures delivered at the 9th Hungarian Congress of Biology. — Publ. Dem. Inst. 32; 46.
- 1972 — A Magyarországon végzett apasági, antropológiai-örökléstani vizsgálatok húsz éve. — Anthrop. Közl. 16; 3—50.

(Összeállította: Dr. Eiben Ottó)